

De Renunciatione.

19

In d. casu, ideo potius tunc repellitur quam quando non est stat quod spoliatus renunciavit, sed potius ante, & sic potest intelligi. c. accepta. Et secundum praedicta videtur quod remaneat differentia, an obiciatur de renunciatione facta post spoliationem, an vero ante, licet Inno. hic variauit de non spontanea, nisi velit probare indirecte, vel per circumstantias veri similes, tunc non admittitur in possessione, quod est minoris praeiudicij quod quando opponitur de renunciatione facta post spoliationem, quia contra illam iura valde presumunt quod non est verisimilis, & ideo voluit quod admittatur, ut habetur in d. ca. solicite, secundum unum intellectum superius tacitum. Alium etiam intellectum tetigit cum solutione gl. sed precedens videtur magis litera conformari d. c. solicite. Et per hoc sit expedita prima sol. hic taeta in gl. & primus intellectus, in quaum intelligitur per hoc quod actum fuerit in possessione, & per praedicta etiam habes declarata dicta Inno. quae hic posuit. Quia tamen iste intellectus habet multas difficultates, ut patet ex supradictis, ideo gl. in verbo. Resignationis, ut evitetur difficultates predictae dedit alium intellectum ad dec. in ver. ad hoc. vt nullum sit contrarium ita dicas, videlicet quod ibi loquatur, quod agitur iudicio petitorio, & quando interuenit vis compulsiua, seu violentia, quae non parit possessionis recuperandae, sed inducit actionem personalem quod met. cau. ad rem recuperandam per metum traditam, quae actio est pratoria, quia inducta a pretore, ut patet. in l. i. ff. quod met. cau. & etiam inducit utilem actionem in rem. l. metum. S. sed quod pretor, ff. quod met. cau. & ideo intelligentias etiam, in isto casu fuit renunciatum beneficio, & traditum per violentiam compulsiuam, & quod petebatur a actione in rem ipsum beneficium, dicendo illud ad se spectare, & sibi restituendum, & sic in effectu agebatur iudicio petitorio. ideo non mirum si admittatur excipiens de spontanea renunciatione: & si replicetur, quod tunc admittitur, vterque & qui melius probauerit, obtinebit, ut hic dicitur secundum intellectum quem tetigit etiam gl. sed in c. solicite. loquitur, quando interuenit violentia expulsiua, quae nullum habet voluntatem passi violentiam, ideo perdit solam possessionem, non autem dominium, vel proprietatem: secus contingit in violentia compulsiua, quia in illa interuenit voluntas licet coacta, & ideo tunc perdit nedum possessionem, sed etiam directam proprietatem. l. si mulier, quod met. cau. Vnde violentia expulsiua pariter iudicium possessionum recuperandae quod est priuilegium, vt non debeat admitti exceptio aliquam concernens proprietatem, & debeat terminari ante causam possessionis, infra de rest. ipol. c. in literis, & c. item cum quis & C. de rei vedi. l. ordinarii. Et ideo nil mirum, si in d. c. solicite repellitur exceptio renunciationis, quae dicitur facta post spoliationem, quia illa videtur concernere proprietatem, ut patet ex his quae tetigunt superius circa aliud intellectum, ideo non debet admitti, & hoc in effectu voluit gl. in sequentibus. Aduerte tamen in quantum gl. voluit in casu huius ca. admitti excipientem, etiam quando replicauit de non spontanea renunciatione, debet intelligi quando indireste, vel per circumstantias similes veller reus, probare de spontanea non renunciatione, per ea quae dixi superius, & quod dixi etiam super gl. secundum intellectum Inno. Et no. bene, & tene menti, quod gl. haec iuncta cum tex. aperte vult, quod si renuntiaret beneficio per metum, quod de me iure tenet renunciationem, & non sit ipso iure nulla, licet D. Ant. hic voluerit contrarium. & additio hunc tex. cum gl. ad id quod dixi in c. ad aures, inf. quod met. cau. & competit metum passo actio quod met. cau. & etiam utilis in rem, ut hic voluit gl. Et not. quod ille intellectus plane procedit intelligendis quod hinc actum, fuerit utili actione in rem simpliciter petendo ecclesiam. Et si intelligeretur quod actum fuisse actione, quod met. cau. pro ut aliqui volunt, diceremus quod tunc videtur quod non est necessaria replicatio de non spontanea renunciatione, quia ab ipso principio hoc allegasset, cuius contrarium, videtur innueri litera, & ideo melior videtur intellectus, quod actum fuerit actione in rem simpliciter petendo ecclesiam, non autem actione, quod metus cau. nisi solus secundum Do. Anto. quod si actum fuerit quod metus cau. replicando non deducebat defectum voluntatis secundum tempus renunciationis, quia illud ante deduxerat, sed secundum tempus traditionis. Sed (ut dixi) planior est intellectus, quod actum fuerit actione in rem petendo simpliciter beneficium, ut dicit glossa. in versicu. Metu, in fin. Sed dic quod hic habuit forte respectum ad verba antiqui edicti prae-

ris, vbi dicebatur. Quod vi metusve causa gestum erit, ratum non habeo, sed de novo edito simpliciter dicitur, 52 quod met. causa gestum erit, & non fit mentio de vi. † In glossa in versicu. Pecuniae, ibi, Dati non debet. Not. diligenter glossa, que facit contra opposentes super beneficio ecclesiastico, & dantes aliquid pro expensis factis in acquisitione tituli, illi, qui dicitur ius habere, ut recedat a lite. Nam isticum non videtur esse licitum, ut voluit hic glossa, & facit etiam quod habetur in cap. cum pridem, hic allegat. Si tamen iste cui lis mouetur, soueret iustitiam, tunc bene possit aliquid dare ad redimendum, vexationem, ne inquietaretur, ut in cap. dilectus, infra de sumon. In eadem gl. ibi, Sed hoc est falsum. Aduerte, quod si reus excipiens alleget interuentum pecuniae, & dicat renunciationem factam per pecuniam, repellitur tanquam allegans suam turpitudinem. Si dicatur pecuniam datum ab eo, vel per aliud sua voluntate, & ipso forte ignorante, quia tunc bene audiatur, sicut replicans contra renunciationem, si allegaret interuentum pecuniae, non audiretur. Similiter si per eum, vel alium de eius voluntate fuisse dara, vel recepta. Si autem aliter veller se fundare in iudicio possessione, vel petitorio ipse excipiens, quia non fundaret se super voluntaria renunciatione, sed ex eo, quia allegaret ipsum agentem esse priuandum post simoniam, tunc ex quo etiam priuatitur ipso iure, ad petitionem rei non impeditur restitutio, & sic non audiretur talis exceptio, licet iudex ex officio si veller, possit ipsum priuare, & consequenter non restituere, 53 per id quod leg. & no. infra de procu. c. ex insinuatione. † In glo. in ver. Nec promissione, in fin. Aduerte, quia in c. sane, loquitur de promissione facta de benigne tractando renunciantem, non autem loquitur quando propter promissione pecuniarum fit renunciatione, quo casu censeretur esse simonia, sicut quando recipere pecunia, cum paria videantur esse dare pecuniam, vel promittere, ut fiat renunciatione, argu. l. & 2. ff. de cal. In glo. fin. aduerte, quia haec glo. ponit duplum intellectum, vnuus, & hic loquitur de dignitate testium producendorum. Alius, & loquitur de dignitate personae renunciantis, & iste secundus ponitur, infra in glo. in vers. Alii intelligunt, & vterque intellectus est in se bonus. In ea glo. ibi. Intelligimus. Dic quod exceptio spontanea renunciationis opponitur ad processum quod fieri potest fallit ex quo est cum iuramento, quia consetur esse exceptio litis finitae, facit quod habetur in c. 1. de lit. cont. in 6. & quod ibi dicetur, & tunc debet super illa pronunciari tanquam super emergente, cum respiciat processum. Sed si opponatur ad merita causae, quod etiam fieri potest, secundum no. in d. c. 1. & per Bar. in l. C. de ordi. iud. tunc sufficit pronunciari super principali, sicut & quando alia exceptio incident, pronuntiatur resipiens merita causae. nam tacite videtur super incidenti pronunciari pronunciando super principali, ut habetur in cap. intelleximus, hic alle. In ead. glo. ibi, Cum negocium per iuramentum sit finitum, † Nor. ex glo. ibi, quod exceptio iuriurandi est exceptio litis finitae non solum quammodo iuramentum est iudiciale praesitum in forma iudicij, sed etiam quando est extra iudiciale, & praesitum coram superiore, non in forma iudicij, quod est not. secundum Do. Anto. pro ampliatione cap. 1. de lit. contest. in 6. In ead. glo. ibi, in concilio Lugdunen. olim erat extra vagans inter constitutiones Innoc. 4. sed hodie est cap. 1. de lit. contesta. in 6. In ead. glo. ibi, Confitebatur. Idem videtur. si dicebat se negare.

ADDITIONES.

- a Circum renunciationem. Facit tex. no. in c. accedens, de conuenerienti coniug. & quod non. Bar. in l. 1. ob turpem, ff. de condicione tur. cau. vbi dicit in q. de facto dixisse, quod si matruus verbaveret vxorem, ut confitentur contractus si postea ex intervallo contentus, preiunxit quod ex menti fecerit propter primam violentiam, & dicit Cy. in l. 2. ad f. C. quod met. cau. quod si officialis tenet intulit mihi metum, videtur apud me durare ille metus ita, quod etiam actus qui postea sequitur, ceatur meticulosus. De quo per Bald. in nouissime, ff. quod fal. cur. auctore. Seb. Sep.
- b Teneri renunciationem. Additio idem tenerit D. de Ro. decil. 370. in 4. not. nisi sit facta per metum laicorum. & Cal. confit. de renun. confit. j. quod me. cau.
- c Additio quod renuncians beneficio ecclesiastico per metum etiam cum iuramento non indigeret noua collatione, sed imprimata absolutione a iuramento, petit relatum in integrum. Istud non sen. ita in ca. si velo, in prin. de iurie. Zec.
- d Recedat a lite. Additio quod voluit Cal. confit. de simo.
- e Vexationem. Additio quod voluit Old. confi. 380.
- f Forma iudicij. Vide no. in l. 1. ff. de iurie. & declara, ut non sit exceptio litis, finitus quantum ad instantiam, sed quo ad probationes, no. Bar. in l. nam possit, si danner, in ff. de iurie. vide etiam quod no. Bar. in l. ille a quo. ff. si de tessa. ff. ad Trebel.